

JOHN ALLAN BEATON (70s yrs); OF LOCHABER DESCENT; BROAD COVE MARSH,
INVERNESS COUNTY, NS

TRANSCRIPTION

SOURCE: RECORDINGS CB06-83-024 (a)

DATE: 07-08/83

SEOSAMH WATSON COLLECTION

SUBJECT: REMINISCENCES

[BEGINNING

-- ann an Gàidhlig 's e 'Muileann Dubh' 'Logadair' [muləm tu wukətar] [*The Logger's Black Mill*] agus an naidheachd a bh' air a' phort -- a' t-ainm [ə tərəm] fon a thug iad -- 'rud' thug [uk] orr' an t-ainm [ən tənəm] (a) seo 'thoirt air, 'Muileann Dubh' 'Logadair', bha fear an seo is bha e, bha e *slack* [= 'ill'], '-null sa gheamhradh a bh' ann. 'S chaidh e 'dh' iarraidh an t-sagart [ən təkərst] agus *start* e 'r n-ais leis an t-sagart [ən dəkərst], agus bha 'fear ei[le], cha robh mòran ùin' aige 'son a bhith beò, agus bha e airson cabhag a dhèanamh [jìənu]. Agus bha 'sagart a bha' seo agus a' fear eile [éə], bh' iad uamhasach [ũəv̥səx] measail air ceòl [k̥ʰæu], meas gàbhaidh ac' [ox] air ceòl. Agus bh' iad 'dol seachad air a' mhuileann a bha' seo 's dh'fhairich iad port agus e cho *slick* 's a dh'fhairich iad 'riamh. Ò, bha 'm port, bh' e cho *slick* 's a -- Cha ghabhadh, cha ghabha[dh] gun stad a dh'èisteach[d] ris. Bh' iad a' feitheamh[mh] ris a' phort 's a' feitheamh[mh] ri -- gun tigea[dh a]m port gu [ko] ceann, 's cha robh 'm port [sa ro m borst] a' tighinn gu [ko] ceann no crìoch [k̥r̥i:əx]. 'S mu dheireamh[dh] thuirt a' sagart ris an fhear eil', 'Tog rith!' 't̥ʰok r̥i-ʔ] thuirt esan. 'Bidh sinn anmoch [enəmɔx] ai[r]son an fhear a tha *slack*, thuirt esan. ' 'S e 'n donas' tha 'siud, 'thuirt esan, 'agus e 'g [ok] feuchainn ri sinn a chumail air n-ais. Agus tog rithe [r̥iʔə] an àit' sinn 'bhith 'g èisteach[d] leis 'phort! 'Thog iad rithe 's da' ràinig iad bh' iad anamoch. Bha 'n fear a bha iad 'dol' choimhead [xɔ̃t] air, bha e marbh. 'S dh'ionnsaich [ỹ̥ū:siç] iad am port an oidhche sin, agus sin am port [əm p̥ʊrst], 's e '*Devil's Mills*' [th] 'ac' ann am Beurl', [əm bɛ:w] ach 's e 'Muileann Dubh a' 'Logadair' a bh' air ann an Gàidhlig.

--A' Loga-- tha seans' gur e siud a' t-ainm a bh' air a' -- air a' -- air fear a robh 'muileann -- a' logadair. Bha e, ge be dè -- 'bh' anns a -- ge be dè 'bh' anns a' logadair. Chan [eil] fhios 'am, ach 's e 'Muileann Dubh a' Logadair' a bh' ac' air a' phort ge be dè a -- Tha seans' gura ge be càit' a robh - càit' a robh 'muileann. Ach sin an naidheachd a bh' ac' air a' phort, co-dhiù, agus thug -- 's e '*Devil's Mills*' a th' ac' air a' phort ann am Beurla [m bɛ:v] -- naidheachd aig *Dan Angus*, a-nis. Tha poidhle dhiubh sin aig *Dan Angus*. Thug mi 'n air [mi n arə] [g]u r]obh poidhle do naidheachdan aig' (?) [ox] -- Agus tha mi glè chinnteach gur e [kər ɔ] duine gu math firinneach 'th' ann *Dan Angus* anns a chuile sian a chanas e. 'S tha e làn naidheachdan. 'S bu toil liom [pə t̥ʰl̥əm] -- cha robh mi 'ria[mh] nam miosg [no misk], ach 'dol' '-mach dhan [ox tə max kan] *radio* (?) tha mi 'g èisteach[d] ris, 's chan eil 'radio' gàbhaidh math. Chan fhaigh thu greim air na h-uile facal [fɔxkəɟ] -- Chan fhaigh [noic] -- chailleadh tu poidhle dheth. Ò, bha poidhle do naidheachdan mòr aca ma[r] sin air a -- colta[ch] ri *forerunners*, *forerunner* 'n -- Chan [eil] fhios 'am dè 't-ainm -- èirigh a-mach. 'Nis, fear a -- tha fhios agad far a bheil fhios aig a-- 'n àite *Murdock MacLeod*, *Murdock MacLeod*, fhios an seo, fea[r] [fo] *the camping grounds*. Tha cuimhn' agam fhèin aire sin 's -- fhathast -- Bhiodh iad a' dul a' faicinn solaist fhios air a' chladach, solaist 'siud 's a seo [ai]r a' chladach 's -- bh' iad 'dèana[mh] '-mach gur e na *pirates* 'chuir airgead [oròk'ət] a[m] falach. Bh' iad

suppose[d] gun a chuir [n]a *pirates*, *pirates* poidhle do dh'airgead a[m] falach thall 's a-bhos anns na cladaichean -- [ə nr:k] seo. Agus bha -- [-ic] uamhasach 'faicinn solaist a h-uile h-àm dhan oidhch' fhios air a' chladach. Agus bhiodh poidhle dhiubh (?) 'chaidh sios a chladhach air an oidhch'. 'S ann san oidhch' a bh' iad *supposed* a bhith 'coimhead' son an airgead 's cha -- Bhiodh iad a' feuchainn thall 's a-bhos, thall 's a-bhos 's cha d'fhuair iad 'riamh *cent* do dh'airgead 's bhiodh iad *still* a' faicinn na solaist thall 's a-bhos. Agus dè 'bh' ann ach tathaisg [ta-ɟ]. Dè 'bh' ann ach tathaisg (?) cho ceart 's a ghabhadh e! *The camping grounds* ann a-nis, 's tha a làn sholaist air a' chladach, 's th' iad *all over*. Uill, shin agad fear dha na tathaisg a thainig air a chois, co-dhiù.

Agus (a) bha poidhle do rudan. 'S e naidheachd glè *interesting* agus th' e dìreach -- gu math duilich a chreidsinn, 's th' e cho ceart 's a ghabhas e. Shuas anns an eaglais an seo, far a bheil an eaglais againn shuas an seo, bhiodh an -- uair -- Ò, gheobhadh sinn mu chola-deug le teann trì seachdainean a chuile bliadhn' anns am bi cuileagan uamhasach dona, cuileagan nam beathadhach crodh 's (a) bhi[odh] [nə mbɛʔə k̥ʰro sə v̥i] iad ar na h-eich. 'S feumaidh iad a bhith '-staigh sa choillidh 's chan fhaod iad a bhith mu choinneamh a' ghrian. Ach bha 'sin feadhain -- 'paraist' a-bhos 'seo, 's bha paraiste mòr ann an uair sin, àiteachan do Loch Bàn 'bha 'sin -- mu dhà mhìle deug an seo -- agus -- thàinig -- is 's [e] Maighstir Alasdair Mac a' Phearsain a bh' againn an uai[r] sin, thàinig e '-mach 's bha a h-uile gin ac' [k̥'n əx] 's -- [təx] Pròstanaich no Catl[ag]aich [k̥ʰɑ:tl̥iç] an uair ud, bh' iad làn creidimh 's bh' iad a' creidsinn cho gàbhaidh sa h-uile sian. Agus thuirt an fheadhain a bha 'seo -- cha robh iad a' tighinn '-staigh gu samh[radh] san teas. Cha bhiodh iad 'tighinn dhan eaglais idir. Ach thuirt a -- thàinig Maighstir Mac a' Phearsain a bha 'seo 's thuirt e leis 'n fhear a bh' ann, 'Dè as coireach nach eil thus' 'dol' c[h]òir (?) an eaglais 's 'n t-samhradh, 's an t-side [s ən t̥i:y̥ə] bhrèagha -- 'th' againn - 'chuid as fheà[r]r dhan t-side? 'S dè as *call* [n]lach tig [s]ibh a-nuas a-stamhradh?' 'Ò, thuirt e, 'tha turas fada, dà mhìle dheug a' coiseach[d]. ' 'S nach eil eich agad, is *wagon*?' Tha, ach chan urrainn dhomhsa beathadhach a bhith air a cheangal '-mach 'siud ris a -- [səʊə] cuileagan cho gàbhaidh. 'S bristidh iad air falbh 's teichidh iad bhon eaglais, 's ma bheir mise '-nuas iad gu seo cloraidh [i] orra.' 'Uill, thig thusa dhan eaglais!' 'S tha mi 'creids' [ɑ m̥ k̥ʰɔ̃] gur -- tha mi 'creids' [ʰɑ m̥ k̥ʰɔ̃] gur -- Ò, tha leth-cheud [l̥aiçit] bliadhna, co-dhiù, bhuaith' [fui] sin -- Thuirt e, 'Thig thusa dhan eaglais, thuirt esan, 'agus cha chuir cuileag trioblaid [t̥r̥ip̥ət] air na h-eich tuilleadh.' 'S tha sin *fifty years* bhuaith' [vɔi] sin, agus faodadh [fətəɟ] duine each a cheangal [çɛʔəɟ] an siud no -- uai[r] sam bith dhan bhliadhn' cuileag ann, 's chan eil aon cuileag ann. Tha, 's bha -- bhiodh sinn 'dol *even th[r]ough* an *town* 's bhiodh [fig] si[n]n 'dol suas [gu] ruig[eadh] sinn teann air an eaglais 's bha na cuileagan dìreach, bh' iad air falbh 's cha tigeadh cuileag mun cuairt gus an tigeadh tu '-mach, ò, mu-- mu chairteil mìle os cionn an eaglais. Bha na cuileagan 'tighinn na[n] sguaillidh [skuɔ̃liç]. Agus shin agad tè dha na naidheachdan 's bha sin --

Th' e ma[r] sin gus an là an-diugh. Tha e clior colta[ch] ri *circle* mun cuairt nach tig e -- 'chòir -- *even* aig a' *chconcert*, ma thug thu 'n air'. Cha mhòr gu -- cha robh cuileag, *mosquito* no sian ann. Cha robh. Agus, hòch! Bhiodh iad a' faic[inn] -- bhiodh iad -- [f̥iə] m' dheidhinn. Bha uamhas do *forerunners*. Tha fhios 'am air boireannach a bha shuas -- fhios an seo. Bha i pòst' aig MacPhàrlain [mɔx̥ ʰɑ:ɸ̥ər̥] agus -- bha sin mu robh -- mu robh 'm *building* a bha sinn dìreach a' bruidhinn air '-roimhe [r̥ōʔiç] -- a' Bhan-Cheanadach a bha 'seo, far a bheil 'n taigh ac' an-dràs[t]. Cha robh taigh [-ç] no sabhal no *building* an sin, 's bha is' 'dol dhan *town* ann a-- nns a-- le each [lɑ ox] is *wagon* is -- agus --a mach --còmhla anns a' *wagon*. 'S ràinig i [iç] suas aig a-- air an dol '-mach air' rathad [rɑ:t] 's thuirt i ris an -- fhear a bha còmhla, thuirt is, 'Dè na *buildin[g]*s bhrèagha' 'tha' seo? Cùin a chaidh [k̥ʰuɪ ɑ xə] na *buildin[g]*s bhrèagha' 'tha' siud a chur suas, agus *team* do dh'eich [g]an ceannach [əɟ k̥ʰēumɔx] aige aig fear dhiubh, thuirt is'. Thuirt e, 'Dè tha [thu] 'bruidhinn air, co-dhiù?' thuirt esan. 'Chan eil *building* an seo.' 'Tha,' thuirt ise. 'Th' e colta[ch] ri stòr ann 's tha taigh

ann. ’ Òch, tha rudeig[i] ann. Faicidh i [faiçki i] rudeigin ceàrr, uill -- chan eil sian ann, ach bidh rudeigin ann fhathast. ’S cha robh ann ach mu cheud bliadhn’ às deaghaidh sin chaidh stòr a thogail. ’S bha stòr ann ’s bha taigh ann. ’S tha ’n taigh ann gus a’ lath’ an-diugh. Sin agad an taigh is -- bha i ’ sin.

Dh’fhàs [gɔ:s] i ti-- dh’fhàs an duine aice tinn [eçk’i t’hiŋ’] agus ò, bha e uamhasach tinn. ’S ann ’-null meadhain a’ gheamhraidh ’ bh’ ann ach -- co-dhiù -- ò, bha e dìreach gu math *slack*, *pneumonia* air. Thàinig ’ sin fea[r] dha n[a] comharstanaich a-staigh ’s bha -- chaidh e sìos gha choimhead ’s bha i toilicht’ [tʰɔlit’] ’ fhaicinn, cuid(e) dhan *company* ’ bhith aice ’s chaidh i gus a’ lobht’ [ɣruht] is dar a bha i ’ tilleadh a-nuas thuirt i ris, *Angie* Ruairidh [ɔŋgi r’uər’i] a bh’ air an fhear a bha ’-staigh, *Angie* Ruairidh Ailein [ɔŋgi ruri aɫŋ]. Thàinig i ’-nuas is thuirt (?) i, *Angie*– Ruairidh --’ thuirt is’, ‘tha ’n t-eagal orm gur -- gu [ei] Iain bocht *gone*, an t-eagal orm gur e ’m bàs a th’ ann, ’ thuirt is’. ‘Dar a bha mis’ ’ tigh[in]n’ -nuas a’ staighir [stɔʔiʀ], bha ’ *hall*,’ thuirt i, ’bha e làn. Bha i dìreach làn ’s [ch]a mhòr gum -- cha b’ urrainn dhomh, bha ’n t-eagal nach fhaighinn ron [= tron] *chroud* a bh’ ann. Dar a -- mi ’ staighir (?) ’s da’ thàinig[g] mi [s tɔʔ mi] ’-nuas cha robh sgeul ai[r] duine, ’ thuirt is’. Bha sin *all right*. *Start* esan ’ dol na b’ fheàrr ’s bh’ e ’ dol na b’ fheà[r] agus bha i gu-- ’s eadar is’’ bhith ga [etər iv ʃe ku vi] ga *tendadh* is a h-uile sian a bh’ ann dh’fhàs i fhèin tinn. ’S dh’fhàs i tinn, ’s bha i ’ dol na bu tinne ’s *start* esan ’ dol na b’ fheà[r] ’s bha e *all right*. ’S lean [lɛn] is’ air fàs [n]a[s] tinn’ ’s cha robh ann ach mu mhios às deaghaidh (a) shin chaochail i. Bha i *gone*. Agus ’s e ’n fhaìr’ aici fhèin [eçkə he:n] a chunnaic i [hunik’i]. Bha, ò chunnaic i sin, chunnaic i sin poidhle do rudan mar sin [mʰ ʃin], Bean I’n -- Bean I’n Sheonaidh [’pen in ’hiçni]. Bha ’n t-ainm a bh-- bha -- fhèin a chunnaic i ach bha is’ an dùil gur e ’n duin’ a bh’ ann ’s gun do chaochail e agus --Bha --

Bh’ iad a’ creidsinn ann uamhasach an uair ud. Buidseach[d]. Bha, bha. Bhiodh iad ’ *prideadh* dhiubh pèin [jə ’pe:n] air buidseach[d] agus chan urrainn nach robh rudeigin ann *all right* ris an fheumadh gu (?) chanadh iad, ‘Chuir e ’ shùil ann. Bhiodh e ’ choimhead [viɣk α xɔɪ] air beathadhach. ’S e ’ chuir droch --Chuir e ’ shùil ann.’ Agus tha feadhain nach creid sin idir ach --tha e coltach [k’ɔɫɔx] gu robh rudeigin ann. Ach bha poidhle do naidheachdan nach robh ceart, tha mi cinnteach. Tha sin colta[ch] --’s [e] naidheachd a bh’ ac’, agus [ai-əs] gun do chuala tu i, mi dheidhinn --’n fheadhai[n] ’ bha ’ seo ’s bhiodh (a) mar[t] crodh aca. Bhiodh iad -- [th]igea[dh] [ikə] ’-mach a bhleoghain a’ chrodh. Cha bhiodh boinn’ ac’ [αx] ’s am beagan a bhiodh ac’ cha robh e ach d[i]reach colta[ch] ri uisge. Cha robh e --Bha rudeigin ceàrr air [er’]. ’S cha robh iad ’ tuigsinn [t’utʃən] dè ’ bha ceàrr air a’ chrodh --ach bhiodh sin --thug iad an aire, lath’ no dhà, colta[ch] ri --colta[m] ri maigheach [mɔjəx] - a’ tighinn dhan - dh’fhaodte gun do chuala tu i si-- colta[ch] ri maigheach ’ thàinig a-staigh dhan - far ’ robh iad - sa bhuaillidh - far ’ robh iad a’ bleoghain a’ chruidh. Agus thug an duin’ a bh’ ann nan dèidh [nə d’ ɔ:]. Bh’ e ann, co-dhiù --[xwɪɫə] e clach ’s thilg i air a’ mhaigheach e. Thilg i [oi]rre. Ach co-dhiù, roimh’ [rɔɪ] sin bhiodh cuideigin ’ dol ’-staigh agus bha i seo, bha seann bhoireannach ann agus bha muidh’ aice ’s thug cuideigin sùil gun fhios air a’ mhuidh’ -- sa mhuidh’ [vū:ʔiç], ’s cha robh sian sa mhuidh’ ach uisge. Agus an ceann treis thug [huk] iad suas. Bha cnap do dh’im air, ach às deaghaidh sin cha ghabh iad (?), gu r[obh] rudeigin ceàrr air a’ bhainne, g[u robh] e dir-- Bha i ’ sin a’ dèanadh -- am muidh’, ’s im brèagh’, ’s gun aic’ ach uisg’ ’s às[an] a’ faighinn sian do bhrìgh às a’ bhainne. Ach bhiodh iad a’ faicinn a’ mhaigheach a bha ’ seo ’ tighinn sa chrò -- anns a’ bhuaile, ’s thilg iad clach is bhuaill iad a’ mhaigheach sac has. Dh’fhalbh a’ mhaigheach ai[r] trì chas’n dhachaigh agus ràinig i -- thog a’ mhaigheach rith’ ’s [r’i-ə s] chaidh ’ sin cuideigin ’-null. Bha iad a’ faireachainn eigheach[d] ’s -- ’-riamh a’ laigh’ [lɑ-ik’] ’-staigh san taigh. ’S chaigh iad ’-staigh ’s bha ’m boireannach a bha ’ seo ’s i -- i ’ falbh air ao[n] chas, ’s i ’g eigheach[d] ’s dh’ionnsaidh gur (?)[kɛ:üsəx kər] -- gu -- i gus a bhith marbh [marə] leis, gu[r] rudeigin ’

dh’èirich dhi. ’S bha -- bh’ e *suppose[d]* gur e ’ mhaigheach a bha ’ seo ’ chaidh ’ chlach a bhualadh -- ’S e -- Bha.

Uill, siud agad tè dha na seann naidheachdan a chual’ mi air a-- mu dheidhinn a’ bhuidseach[d] -- Òch, am muidh’ (?) [α mɔʔi], bhiodh iad (?) ’ bruidhinn aire siud dar a bha -- Bhiodh -- poidhle dha na naidheachdan seo, bha poidhle ’s bha mi truagh [t’ruə] nach do chum -- mi cuimhn’ air poidhl’ ’ bhi-- uamhas do naidheachdan aige mu dheidhinn [mə ʃe] obair a-- buidseach[d] -- Bha esan a’ creidsinn air cuideigin ’ thu[g] (?) -- [k’ut’ ɔ ɲu] sùil air beathadhach ’s cha cheannadh e [sə xənɪk’ ə] (?) -- ‘Ò, nach a-- b’ e sin am beathadhach brèagh’ ’s a[n] reic thu e? Ceannaichidh mis’ am beathadhach.’ ’S -- ò, cha bu toigh leis sin idi[r]. Bh’ e ’ dèa[namh] ’-mach nach robh seo math idir. Bha ’ sin -- tè, ’s chan eil e fad’ fon a bha i -- chan eil i beò, ’s chan eil[i] fad’ bhon a chaochail i. Tha g-- man [= nan] tigea[dh] am beathadhach a ghonadh [bɛox ə ɣonəɣ] -- thigeadh a ghonadh. Bha seo, fhios agaihb, beathadhach ’ chur -- a’ t-ainm ’ bh’ ac’ air: a’ bheathadhach ’ chaidh ’ ghonadh. Chaidh a shùil a chur ann -- a ghonadh -- a ghonadh. Ach a--bha i seo, thigeadh aic’ air airgead a dhèanadh -- bha i colta[ch] -- cha ch[r]eid mi [hə xɪp mi] nach e ceithir [k’ ’hɛʔiʀ] *ten cents* a bha i ’ cur ann ’n tuba [ɔn ŋ t’upə] do dh’uisge -- boireannach -- tha i -- marbh [marəv] a-nist’. Tha i marbh a-nist’. Bhiodh i ’g obair aire seo agus chuireadh -- ceithir [k’ ’hɛ-r] *ten cents*ichean ann a [ɪn ə] -- ann a [ɪn ə] --ann an tuba [ɪn ən t’upə] do dh’fhiodh [tə ɣ’ iɣ], ’s ma[n] [= nan] *stickead* na *te[n]* bha i ’g ràdh’n faclan ai[r] choreig[in] ’s -- ma[n] *stickead* na ceithir bha ’m beathadhach, bha e dìreach air a ghonadh -- gu dona. ’S mura *stickead* [marə stik’ əg] ach trì, uill, cha robh e buileach[ch] cho dona. ’S mura *stickead* [ach] a dhà cha robh e, cha robh e dona. Cha robh *suppose[d]* gin dhiubh -- *stickead*, ach tha fhios -- Tha feadhain sa bhail’ ’s chunnaic m[i] iad -- *P[h]rove* iad seo. Rinn [i] (?) an t-uisge dhaibh ’s bh’ iad *suppose[d]* ri beagan a chur nam beul agus ’ sin an còrr a chrathadh [xɔɪ:ɣ] air a’ bheathadhach ’s bh’ iad *suppose[d]* iad fhèin a chr-- crathadh [k’rɔ-ʔəɣ] uisg’ orra fhèin. Agus bha poidhle dhiubh, bh’ iad -- --n deachaidh iad a dhachaigh ’s chuir iad an t-uisg’ a bha ’ seo air a’ bheathadhach ’s thug iad crathadh orra, ’s bh’ iad *all right*. Bha. Sin gu dìreach poidhle ’s chaidh -- rinn i do phoidhl’ ’ tha fhios agams’ a-bhos. ’S rinn i dhomhs’ e cuideachd. Dh’obraich e dhomh cuideach[d]. Dìreach, tha uisge sam bith [biç], uisge sam bith a bheireadh tu [bi ə vɛ tu] às an tobair, ach gu feumadh tub’ fhiodh [ik] a bhith ann, rud ’ tha gu math duilich ’ fhaighinn a-nist’. Tha, dìreach. Tha mis’ an dùil gur a-- ’-nall à[s] sin a thàinig a h-uile sian dhe seo ’s gu h-uile sian a fhuai[r] sinn a-bhos an seo.

Bha ’ sin fear eil’ ann, Dòmhnall *Wilkins*, bha e ’ fuireach[d] shìos ann a[n] *Saint Rose* agus man [= nan] tigea[dh] sian -- ’S bha mo bhràthair a-- chaidh esan sìos ’s chunnaic e sin. Bha -- chreid e [xɔɪk’ ɛ] gu math às deaghaidh sin e. Bha ch- --n [= nan] d’ruig[e]adh sian nad shùil [nə t’u:ɪ] thigeadh tu sìos agus bh’ e ’ dol an *room* leis còmhla. Cha robh ach -- cha robh duine ’ dol còmhla ach dìreach [d’ iɣ] bha esan ’ dol leis fhèin ann a[n] *room* ’s bh’ e ’g[r]àdhainn facalan ai[r] choreigin, ’s chaidh ’m b[r]àthair sìos ’s bha rudeigin na shùil[i]. Bh’ e ’g obai[r] -- [xɔɪt’] air bàta ’s chaidh meirg na shùil ’s cha b’ urrai[n]n dha ’ faighinn às. Chaidh e ’ choimhead air an dotair ’s cha b’ urrainn dhan dotair sian a dhèanadh ach gu feumadh e *operation* ’s cha robh ’ *hospital* [hɔspəti] cho math an uair sin [ən uə ʃin] ’s cha robh na dotairean cho math. Ach dh’innis [ɣ’ t:ʃ] cuideigin dha mu dheidhinn Dòmhnall *Wilkins*. ‘Thig ’ coimhead air Dòmhnall *Wilkins*!’ Dh’fhalbh e ri each ’s *wagon*. Pios do *ride*, do dh’astar ann ’s chaidh e sìos *sure* [e]nough. Thill e dhachaigh ’s bha ’n gnothach seachad. ’S bha sinne ’ faighneach[d] dha dè, a-nist’ a rinn e. ‘Chan eil fhios agamas,’ thuirt esan, ‘ach thug e leis cupa do dh’uisge [k’u’pə tə ɣuɪt’ ə] ’s chaidh e sìos dhan *room* ’s thàinig e ’r ais ’s thuirt e, “Shiud agad a’ rud a bha nad shùil. [nə t’u:ɪ] Tha e ’ns a’ chup’ [xu:’p] a-nis.”

’S e [ja:]. ’S mòr, ’s e [ja:]. Snàithleinn siachaidh. Tha. Chunna mi sin cuideach’. ’S tha tè sa *town* a bhios ag obair aire sin fhathas[t] -- tè -- Tha boireannach san *town* [sən tʀun] ’

bhios ag obair aire sin, ach chan eil toil aice innse do dhuine – chan eil -. Chan e, ach chan eil toil aice inns' a dhuin' gu dhèana[dh] i e [ɾʲ ə ɡɪn̩ kə ʝən̩° i ɑ] idir. Bha – fhuair mis' i '-mach. Bha beathadhach eich agam 's bha e crùbach 's – agus bha fhios 'am gur e *sprain* a bh' ann, siachadh -- 's e *sprain* a th' aige, 's 's e - 's e *sprai[n]* --'m Beur[la] ' bh' ac' air. Ach siachadh a' t-ainm a th' air. 'S chaidh mise suas 's dh'inis mi [jiʔɪf mi] seo dhi, mu dheidhinn a' bheathadhach eich. 'Ò, ' thuirt mis', 'chuir e siachadh eaglach na chas. Chual' mi gum bi thus' ag obair – air an snàithlein siachadh 's a--.' Thuirt i riumas, 'Cò an Diabhal an Diabhal [ə ɲɪ' i-ə ɐ ɲiəw] [for an ainm an Diabhal(?)] ' bha 'g innse sin dhutas, g[u r]obh mise nam – gu dhèanainnsa [kə ʝianɪŋsə] sin 's --' agus – 'Uill, fhuair mi '-mach, co-dhiù' – bha mis' [cho] (?) eòlach is a ghabhadh e 's – 'agus an dèan thu [ɲ d'ən u] siud dhomh?' 'Ni, ni, ' thuirt is', 'ach na bi thus' 'g inns' do dhuin' g[u] ei[l] mis' ag obair aire seo!' Ach – tha leith'd a dhuine [lɔiht ə ɣupə] nach creid seo. Bhiodh iad 'gàireach[d], ' magadh aire – seo 'n-dràs[t], ach bha e ceart. Fhuair mise snàithlein siachadh 's thàini[g] mi dhachaigh 's chuir mi e 'r a' bheathadhach eich. Is chaidh mi '-mach sa mhadainn 's l-leig mi '-mach am beathadhach gu deoch 's cha thuigeadh tu gu robh siachadh '-riamh na chas – Tha. Tha *so man[y]* do snaidhmeannan air. 'S cha mhòr nach eil cuimhn' agamas gun tuirt i liomsa, chan eil mi cinnteach. Tha treis ann. Cha ch[r]eid mi [ɑ xɾp mi] tuirt i liom gun a– gun a' snàithlein a rinneadh [PAST PSSV] a chunntas [ə xɾʔdʒəs] idir. Bha poidh[le] --Thug mi 'n aire g[u r]obh poidh[le] do snaidhmeannan, gun tuirt i rium gun d --

Bha sin – ò, bh' e ' dol – chual' tu air an tè (?) an t-ainm a bh' ac' air a' seachda[mh] mac, ' seachda[mh] mac? Uill (a), chaidh mi fhèin [m° he:n] a leigheas às a sin. Bha. 'S e, le tinneas a' righ ' bha orm. Chual' tu '-riamh m[u] dheidhinn tinn--*king's evil*, tinn[ea]s a' righ? *Start* seo ormas agus – agus *start* e [o]rm a-null [ə n̩:ŋ] ann a-- cha ch[r]eid mi nach ann an *November*, dh'fhalbhadh e 's thigeadh e 's dh'fhalbhadh e 's thigeadh e. 'S bh' e ' dol na bu mhiosa. 'S bh' e colta[ch] ri culaith-eagail do neascaid [kʰux̩ ekə tə ɲeska°]. Chaidh mi ' choimhead air 'n dotair 's cha robh leigheas]– [lɔlə] sian aige-s' --Cha d– cha robh iad ' dèana[dh] sian do dhiùgh' dha. Ach thuirt cuideigin rium, 'Thig thusa ' choimhead --air a' --seachda[mh] mac! Shin agad tinneas a' righ, ' thuirt e. 'Tha sin --[ixə tə hɔ:ʃt], ' thuirt esan. 'Thig thusa ' choimhead air!' 'S bha fear againn *Dan Angus* Ruairidh Sheumais a bha 'n sin, *Dan Angus MacDonald*. Chaidh mise --cha robh e ach ' fuireach[d] shios an seo, 's chaidh mi sios. Chuir e ' làmh aire-- air tinneas a' righ. *B[h]u[r]st* sin an oidhech sin 's bh' e ' srutha[dh] fad na h-oidhch'. Feasgar --' feasgar sin --*d[h]isappear* e [ɣ'isə pʰiər ɑ] 's a h-uile sian 's chan fhaiceadh tu an àit' (?) an siud fhathast. Bha, bha, dìreach. Dh'fhalbh e, 's spot mò[r], cruinn, agus leighis e e. Shin agad a-- leighis e-- ise, co-dhiù. Bha-- rudeig[i]n -- Cha ch[r]eid mi [ɑ xəʔk' mi] gu robh faclan aige-s' [ɑxk'əs] ri chanadh [xənik'] idir, ach duine sam bith, bha ' seachda[mh] mac, bh' e às deaghaidh, ma bha seach[d]nar gilleann no seach[d]nar nighean às deaghaidh ' chèile fa seach (?), [və ʃax] 'n duine fo dheire[dh], bh' e *suppose[d]* g[u r]obh leigheas anns a' làmh aige. Bh' e – g[u] robh – e dìreach – dìreach 'son seo fhèin. Cha ch[r]eid mi nach e duine sam bith ' bha tinneas a' righ air, chan [ei]l fhios 'am, co-dhiù anns a ch--(?) Cha ch[r]eid [-p] mi g[u r]obh leigheas (?) ach gu robh rudan eile air(?) [kə' ruten' ē-r] cuideach[d] a' bharrach[d] sin, colta[ch] ri druim goirt no-- Cha robh guth air a-- air deirea[dh]-- *disk trouble*, an uair ud ann. Cha robh guth ai[r] ' leith'd a rud [ku ə ləhʔt ə rut] a *disk trouble*, gur e, 's e druim ghoirt , ge be dè ' bh' ann, bh' e ro-- cha 'd robh-- cha robh [d-], cha robh. 'S e - dè 'n t-ainm [t'ən tʰanəm] -- bha 'n t-ainm [n tʰɛnəm] Gàidhlig ac' air. Leth [*recte* leum] droma [lɛ 'tɹomə] --leth drom', tha [lɛ 'tɹom hɑ:]. Sin a bh' ac' air druim ghoirt an uair ud. Cha robh guth air s--*isk trouble* --Snàithlein siachaidh [snɔɪə ʲi:ɑxə] – chaidh i dìreach an dàrna taobh. Chan [ei]l fhios agams' dè ' chùis (?) [t' e: huf] ach chaidh i sios ann a[n] *room* 's thug i ' leatha [huk i lɑ:] dìreach colta[ch] ri --Ò, cha ch[r]eid mi nach e snàth, cha ch[r]eid [m]i [hə xə° i] [n]ach e snàth --[pɛɡɪn] a bh' aice, fad 's tha cuimhn' agam. Tha treis --treis bhliadhnaichean ann. Tha mi ' dùil gur e dìreach snàithlein colta[ch] ri *string tee/tea* (?). Bha e na bu làidir[r] na e [nɑ:], ach bha e --bha e làn

snaidhmeannan, co-dhiù. 'S thug i leatha ' snàth [lɑ:ʔə snɛ:] sios anns a' [ənsə] *room* 's rinn i seo 's thug i dhomhs' a' snàithlein [gō:s ə snɛlən] 's – cha do dh'fhairich mis' dè thubhairt i [hu-ʔəʃt' i] no -- bh' e ' dol 's tighinn, a-- Bha màthair - màthair *Catherine*, bha i math. Dhèanadh i siud snàithlein siachaidh [snɪɑ'n ʃiəxəɪ], dhèanadh [ʃiənəɪ] – Gheobh thu barrachd air '-mach [ɛ mɑx] aig *Mary Catherine* [informant, *MacEachern Rd, Inv. Co. CB*]. Tha [chreid mi g[u]r -- aig (?) ' màthair a bh' e (?) ach (a) bhiodh an -- [ə vɑ ɛx ə wɪk kən] snàithlein siachaidh no (?) [nɔ:] dh'fhaodte [gūt'] gur i ' bha ' dèanadh a – an uisge, an t-uisg' ai[r] so[n] 'm beathadhach ' [th]igeadh a ghonadh. Uill, bidh fhios aig *Mary Catherine* an dàrna cuid dheth, ma [= nan] dhèanadh e sin [mə ʝənəg ə ʃɪn] no (?) [nɔ] tha fhios 'am gu robh (?) – poidhle do rudan a [= ga ?] dhèanadh. Ò, bha poidhle dhiubh siud ann an uair ud, ach cha chluinn thu guth aire sin an-dràst', cha chluinn –

'S bha ' sin dotair againn bliadhnaichean is bliadhnaichean, Mac a' Phearsain a bh' ann, ' fuireach[d] shios an seo. Dh'fhaodte gun deachaidh aon 's [g]um biodh 'n chainseir air -- [kə d'ɑxi u:n s mi n xɑʃɛr'] – Ò, tha. Shin agad dìreach, shin agad e, *tha[t]s right*. Ò, ri[n]n a' fea[r] sin uamhas, uamhas, uamhas do leighisean [lɛʔiçən] ach cha ch[r]eid mi gu robh [e] *supposed* ' t-airgead – uill cha robh [l-] a' fea[r] seo ' *charge*adh idir d[ar] (?) ' bh' e ' dèanadh seo, ach *start* iad ' sin air. *Start* iad air shios *Sydney*, 's bh' iad a' *charge*a[dh] colta[ch] ri, dìreach, dotairean eil' [ɛʔl], dar 's bha m-- mu h-uile m[os] 's iad dir[each] a' pàigheadh [pʰɑ:ʔi] *so much*, 's iad a' cuimhneach[adh gu r]obh e ' *prove*adh – [ɣə ɲɔ vɑ] ' *charge*a[dh] cho math ris an fhear a bha shios an seo – bha a' fea[r] seo, bha chuide *case* [k'hes-] a bh' aige '-riamh [d-]. Tha fhios 'am gun tug [e] *even* cainseir às [əs] teanga cuideigin – Thug. -- 'S tha fhios 'am (a) thug e às an aodann is thug e às [əs] an t-sròn e, 's thug e – Bh' e --- Bh' e truagh nach, d[ir]each, sin thus', d[ir]each – ò, dìreach truagh! Chunna mise fear a-mhàil[n] [ə 'vɛ] 's bha e 'g obair ag iasgach bradan shios an seo agus [ɑɣəs] bha, dìreach ao[n] spotan [spɔːxtən] beag biodach [pi:təx] air agus *start* e *worry*eadh m'a dheidhinn [mə ʝoin] 's chaidh e ' choimhead air an fhear sin, 's thuirt e leis, ' 'N cainseir a th' ann, ' thuirt es' ag[u]s – [vɛn ə vɛs tu ɡən] 'g iasgach -- [ə və' lɔt] an tig thu -- bhei[r] mi di ' -nuas còmh[il] [li]om, ' thuirt es', 'a' coimhead às deaghaidh sin, ' thuirt esan. 'S cha bhi e fad' a' sgapadh' [skɑxpəɪ] thuirt [e]. 'Tha, ' thuirt e [huf]t' ɑ], ' 'n cainsei[r] cho gàbhaidh gu [ko] sgapadh.' Agus cha robh ann ach *dotag* bheag bhiodach, g[u r]obh [ku] colt[ach] ri croibhseag [kʰrɑ'ɪʃk] no foinne. Agus chaidh e sios -- [ɔ nɪʔs t' e:] bheireadh e tacan dha. Bha e ' cur a' plàstar a bha ' seo air. Bh' e ' cur air ag[u]s dar a thàinig sin às, an *dotag* a bh' ann, bha ' spota cho mòr sin. Shin agad mar a bha, cho luath 's [xɔ ɣu:ə s] bha 'n cainseir 's dh'fhàs e 's dh'fhàs. Shaoil[eadh] tu nach robh ann ach *dotag* bheag 's gu [ei]l -- 'ju' 's iad an-diugh dha ghearradh seo, 's e g[u r]obh e [ko] dìreach na [ʃax kʰu:ʔiç] uil' air a bhith ga ghearradh às. --Uill, dh'fhàs ca[r] do chraiceann beag eil' air [ɛʔɪ ɛr] ach chitheadh tu an àit' eil' seo (?) [ə nɑ ʔɪ ʃɔ] gu bràch. 'S bha ' sin fear ' tha shuas ' seo, 's *Gillis* --[ɡʊs ɑx t'ɑx ə nʰəv ɛ:] dhan allt an seo. *Start* e 'nns an t-sliop' [ən dʃiʔp] aige 's cha robh ann ach -- spotan beag dorch [tɔrɔh], spotan beag dubh [pɛk 'tu:]. Agus dar a thug e às e, bh' e dìreach, thug e dìreach --pios - *coin* [pʰiəs kʰiŋ] ' bhi[odh] ' sin. 'S, uill, cha do dh'fhàs e [ə] cho math airesan [air] tàillea[mh] g[u r]obh e 's an t-sliop', ach ghabh e *moustache* ['mɔstɑʃ] fhada 's ' bha-- chan fhaiceadh tu [ɑ' n ɑiçə tu] idir e. Leighis e uamhas an seo, uamhas do dh'headhain [ʔə ʝeʔŋ] -- as do Dhia, chan e. Bha e ' gràdhainn sin. Chual' mi sin, gun dhèanadh [kən ɣ' iənəɪ] e 'n ao[n] rud -- 'S e uamhas ' do[l] ' dhol ann.

Tha *cobwebs* is – tha poidhle do rudan ma[r] sin ' dol – Chan eil – lion a' *spider* -- 'S e. Lìon a' *spider*. – Chuala, [xɔ-əɣə] 'n damhan allach ['dɔɣən ,əɣəx], damh allach [tɔɣ 'əɣə]. Ò, tha mi ' creidse [kʰɔt' ʃə] gu[r] sin a-nis an t-ainm ceart air, damhan eallach a' bhalla (?) [ə wəɣə]. Tha, agus ainmeannan [ɑnəmənɲ] na h-eòin [nə hɛʊɲ]– na h-eòin, colta[ch] ris a'– smeòraich [sməʊriç], *the robins*, tha fhios agad, ris-- agus-- dè a' t-ainm-- *swallows*, gobhlachan ac' air [ʔ]. Agus ge-- geòidh [k' ʰɑu-i]. Uill, gèadh [k' i:ag], an gànradh

[ə ŋgā:rˠ ɑˠg] agus a’ gànran [kã:ran]. Sin an coileach [ŋ kələx]. -- ‘S e an coi-- an coileach [əŋ kʰələx] --‘s e gànran a th’ ac’ air. Ach chan eil fhios ’am, cha do dh’fhairich mi ’-riamh [riɑɪ] - ainm Gàidhlig air *turkey*. Tha, dìreach. Feumar– [fɛ:mər ə] thugadh e coileach frangach – Tha, tha. Coileach frangach. Tha, tha, *stock* (?) [støk] ’s tunnagan [tʰoməkən] agus– *the– hands*– cearcan [kʰʰapxkən]. ‘S e, dìreach – Bithidh [piʔi]. Bithidh [piʔiç], bithidh, bithidh. Bidh a-- na clamhan ann. ‘S tha an clamhan [s ə ŋg ɣamən]. Clamhan. – Clamhan – Tha sin a’– clamhan [kɣamən]. Dè ’ t-ainm a th’ aca fhèin? *Hawk* [hɔg], cha ch[r]eid [-p] mi ’ th’ ac’ air ann am Beurl’ [ən ə mbe:ɣ], ’n clamhan. ‘S e as d[l]ùithe [tuɪ] ris na [n ŋg ɑpxkən]. Tha ’n clamhan [ŋ ɣɔmən] ’s tha ’ sin a’ chomhachag [xɔ:ʔəxək] - comhachag [kʰɔ:ʔəxək]– agus tha ’ sin– cuthag [kʰu-ʔək]– Tha– Chan [ei] fhios ’am dè an– an t-ainm Beurl’ air a’ chuthag. Tha fhios dè am Bh-- [xurns ə xo:]-- fhios aig’ a-nis, *John Dan* [Aon]ghais Iain Dhòmhnaill [ɸɔ dən iɸ ɛ yō-il], bhiodh fhios aig’ air a h-uile h-ainm Gàidhlig air na h-eòin uileadh gu lèir [uləɣ ə lɛ:r], *Joh[n] Dan Kennedy* [kʰənɑɲdi]– Ò, cha ch[r]eid mi [xaitˠ mi] nach bitheadh [nɑx pi-əɣ] [e] aig’.

Tha poidhle dha na h-ainm-- ‘S ann liom fhèin a bhio[dh] fhios ’am aig’ ai[r] (?) na h-ainmean aig poidhle dha na h-eòin ach tha poidhle dhiubh [pʰəilə u:] nach eil fhios agam. An cuthach is an sin tha eòin bheaga ghlas [vɛxə ɣɔs] *English sparrows*, co-dhiù ’ tha ’s nach eil sin agaibhse [əkɪfə] thall, *English sparrow*, na h-eòin bheaga ghlas a bh’ aca orra ’ seo. Co-dhiù, th’ iad car glas [kɣɔs]. Car do dh’fheadhain bheaga [tə ɣˠ ǣvəkə] gun fheum a th’ ionnta [hū:de], co-dhiù. Th’ iad gàbhaidh don[a] gus mìosgadh arbhar, m[a] tha arbhar agad ’st-fhogha[r] san t-sabhal [sən tʰɑ-ʔuɟ]. Tha– sin an t-ainm [ən dənəm] agad, luchag sgiathaidh [ɣuxək skia-i]. Ach cha ch[r]eid [-p] mi gur e sin an t-ainm ceart a th’ againn– a th’ againn air anns a Bhe– *a bat*, luchag sgiathaidh [skiaʔiç]– n tug thu ’n aire ’-riamh ’ coltas? Tha i dì[r]each co[l]t[ach] ri sporan beag do leathar [lɛ:ʔr]. Tha-- ‘S e.– *hawk, hawk*, *hawk* [hɔ:k hɔ:k hɔ:k] – Coinnspeach [kʰɔ-ispəx], tha, coinns– *wasp*. ‘S e, tha seilein againn air a– seilein [ɸelən], *bee. Bees*. Tha. ‘S e ’n-- ‘S e ’n aon fhacal, coinnspeach agus a-- ‘S e, ’ choinnspeach, ’s e *wasp* ’ tha ’ sin. Agus tha mi ’ feuchainn air cuimhneach[adh] air na cuileagan, ’ bruidh[ann] ro [– tro] na cuileagan, na cuileagan. Chan e ach (?) [kʰuləkən əŋ ə ɔx] cuileagan, chan e ach (?) tha ainm Gàidhlig aire sin ’s chan urrainn dhomh cuimhneacha[dh] dè – *a bee*. Cuileag a bhios an deaghaidh an crodh’s na h-eich ach dè ’n (?) [tˠen] bhiodh e [vɪʰ ɑ] dìreach [-rˠ-] ’ dol cnagte [kʰrǽŋktˠ ə]. Tha, th’ iad, thig iad, *cleɡ* (?) [kʰlɛx] ’s leigidh iad [air] bhuileadh [vuləɣ] na h-eich anns na– anns an t-sròn, na sa– sna cuinnleirean [kʰɪ:ləɾən] ach-- th’ iad ai[r] buileadh, am mart, dìreach, sa druim [trǽim] agus chì thu e ’ do[l]l’ togail an eireaball ’s iad a’ togai[l] rithe. Ach th’ e ’-mach an sin, a’ chuileag. Chan sinn na freustalan [frɛ:stəɣən]-- ’-nall an seo– creithleagan [kʰɪrɛ-ləkən]. Shin agad. Cha ch[r]eid mi, ’ t-ainm air ’ chuileag a bhios air na h-eich, chan e [ʔə nɛ] ’ chuileag mhòr eil’ [ɛʔəl]– creithleagan–

Siud mur an tig thus’ [mərən dˠikˠ us] – mur ’n tig thu [mərɪŋ dˠikˠ u] gu *Baddeck* [bədəkˠʰ]. Tha– [səilək] Tha thu ’ tionndach[adh] gus [ɣəs]– tao– ao[n]– taobh na làmh ceàrr air do[l] sìos. Ach bha mi ’ bruidhinn. Bha feadhain ’ tarrai[ng], bh’ iad a-bhos– Tha– Bha *contra*[t] ac’ aire tarraing [-inˠ] creagan às– Bh’ iad a-bhos. Bha mi ’ faighneach[d] dhaibh– bha seo mu cheith[i]r bliadhn– thuir mi [hug mi]. Bha poidhle do dh’òrain mhath shìos an *Englishtown*, ’s feadhain mhath air òra[n] ’s Gàidhlig. Uill, thuir iad seo nach– nach (a) thuigeadh [hukˠ əɣ] àsan pioc Gàidhli[g] [pɪx ɣɑ:li] ’s bh’ iad a dh’fhaighneach[dˠ r]obh mòran idi[r] do Ghàidhlig ann [ɛūβ] a-nist an *Englishtown*. Ach gu robh *still* shìos am *Mira* ’s shìos n[a] rathaidean sin [ɾɑʔtˠ əŋ ɸɪn]. Cha ch[r]eid [-p] mi gu ’l [kər] uamhas [ūɑvɪs] dhith ’m *Mira* nas motha– Chan eil, chan eil. Bha. Bha fear an siud ’ bha math ’s chuir e ’-mach *records*. – Bh’ e math, math air òrain Gàidhlig– *Lauchie Gillis*, ’s [bh]a mi ’ faighneach[d] do *Lauchie* ’ robh roinn do Ghàidhlig. ‘Chan eil,’ thuir e. ‘Tha a’ Gàidhlig dìreach a’ bàsach[adh] mar a– mar a tha i ’-bhos’ seo fhèin,’ thuir es[a]n. ‘Tha e nas mìosa.

Tha e dìreach-- ’n t-ainm aig an fhear si[n]– [tʰri] ’s an dealbh aig’ anns– Tha Gàidhlig gu leòr [ə ləur] aig an fhear sin [ɸi]– Bha sin– ò, ’ fear a b’ fheàrr a dh’fhairich mi ’-riamh [rˠiəv] -- a’ gabhail òrain. Th’ e marbh. ‘S ann à *Sydney* ’ bh’ e. Bha. *Malcolm R. MacLeod*, ’s bhiodh e ’ gabhail – òrain bhrèagh [ɔ:rən vrí-ə], a’ seinn ann an Gàidhlig anns an eaglais Phròstanach. Chaidh e gu [xə] *Sydney* ’s bhiodh sinn gha fhaighinn air ’n *radio*. Ò, bha ’n Guth aig’, cha ch[r]eid [-p] mi [na]ch e ’ b’ fheàrr a dh’fhairich [mi] ’-riamh air òran. *Sydney*. Ò, bha, agus [ʔə xəs ʔ] bha e, uill, cha ch[r]eid m[i] gun tàinig a mhàthair [væ:–əŋ] à– chan [eil] fhios ’am cò às ’ thàinig a mhàthair [-æ:-] ach ’s ann à *Sydney* a bh’ esan ach chaidh a thogail sa– uill, bh’ e ’g obair shìos anns a’ *still plants*. Bh’ e na *agent* do na *Massey Harol[d] Company* agus– cha c[h]reid [mi] gur a mhàthair ’s ’ athair [ɑʔr], chan [ei] fhios cò às [kʰo ɑs] ’ thàinig a’ mhàthair ’s ’ athair [ɑʔr]. Bhiodh e ’ tighinn, bha e ’ seo uair no dhà ’s ghabh e òran cuideach[d], cha ch[r]eid [-p] mi. Bha mis’ cho òg an uair [sin] ’s cha robh cuimhn’ ’am gur e. Th’ e neònach [ɸɛūnəx] mu[r] robh iad a’ faighneach[d] dha cò às ’ thàinig a mhàthair ’s ’ athair. Ò, bh’ e [air] leth air [vɑ lɛʔ ər] Gàidhlig, Ò, bha Gàidhlig aig’ a bha gàbhaidh [kɑ:viʰ]. Bhiodh e ’ dèanadh– poidhle do– bhiodh e tric [tʰɪxkˠ] ai[r] ’ *radio* aca–’ faighneach[d] dha *questions* ann an Gàidhlig [ən əŋ ɣɑ:lik]. Cha [hɑ] ch[r]eid mi gun gabhadh [kəŋ kɑ-ʔəɣ] e ’ *stic*eadh ann an Gàidhlig.

Bha mi ’g innse dhut mu dheì– bha ’n oidhche mu-- a-raoi[r] dar a bha ’ *Norwegian* a thàinig a’ taobh– don an eilein [ɸelən]– Bha, bha e làn Gàidhlig. Ach bha mi ’ c[l]uinn[t]eil [kʰɔŋɛl] às deaghaidh sin gun deachaidh a thogail ann an àit’ a bh’ iad a’ bruidhinn Gàidhlig. Bha– thuir– ciamar a thuir e? Cha tàinig e ’-staigh. Thuir a’ fear [fɑr] òg leis an t-seann fhear [ən tˠ ɛɣ ɛr]-- gum bu ann am Beurl’ a bha esan a’ bruidhinn [prǽʔr]. ‘S thuir e– bh’ iad– cha robh toil aig an fhear òg ’ dho[l]l’ -mach leis a’ bhàt’-*engine* [ˠvɑ tˠ ɛɾd əŋ], ’s thuir a’ fear eil’, ‘Ò uill, cha chuir i coir’ ort,’ thuir esan. ‘Tha i ’ fàs dorch’ ach ma tha bàta ràimh [ˠpɑtə ˠrǽ-v] aca ainmichibh (?) [inɑmɪçə] mis’ a-mach an sin!’ ‘S thuir a’ seannfhear leis, ‘Ò, tha astar mòr ann.’ ‘Ò, leig– na bi ’g inns[e] sin gu le– Leig leis a dhol a dh’fheann!’ [ə jirˠəm] Togadh e rith’, thuir esan, ‘leis a’ bhàt!’ [ə vɑ:ɦ] ‘S chaidh e ’-mach dhan eilean ’s bh’ e ’-mach dà oidhch’. Thill e [air] n-ais ’s bh’ e ’ tilgei[l] ’ *wrappe*[r] [ɸˠilikˠ ɛ rɣ:pə] suas ’s thuir e ’nn an Gàidhlig, ‘Uill, bha *trip* mhath agamas oirre sin.’ Thog a’ fear rithe– a’ fear òg, clìor às a’ rathad, duine mòr, mòr. *Olsen, Olsen*. Bh’ e làn do Gh– Bh’ e ’ seo cho tric ’s ’ tha-- ’s e ’ Ghàidhlig a bh’ e ’ bruidhinn fad na h-ù[ne] ’s a’ gabhail òra[in] Ghàidhlig. Bha, sin an duine gast[h].

RECORDING CB06-83-024 (b)

—mogan – Bha– uill– dh’fhaighneachadh cuideigin ’-nist dè– dè do bharail air an duine seo. Chanadh tu, ‘Dè do bharail air Aonghas?’ [ū:nɑ-ɑs] Chanadh tu, ‘Ò, chan eil fhios ’am [ˠn] robh ann ach ca[r] do mhogan do dhuin’.’ Agus ’s e ’ bha sinn ’ g[r]àdhainn a-roimhe mu dheidhinn b[l]oideach [putˠ əx]. Bh’ e – bh’ e, ’-nis, bha dìofar a cho– agadas air a– ploideach [pʰɔtˠ əx]-- ‘S e– tha– bh’ e car loideach [ɣɔtˠ əx]. Uill, ’s e ’n dòigh: - ‘Sin fea[r] car loideach ’-nis– Cha robh e snasail, bhiodh e– car loideach. Bh’ e– car coma cò dhiù. Bh’ e ’ leigei[l] leis a h-uile sian dòrtadh air na– Cha robh e ’ coimhead às a dheaghaidh ceart, lioma-leat [lɔmə lɑt]. A-nist, cha chual’ – cha do chual’ e ’-riamh– Cha dhèanadh e ’n dàrna cuid. Agus a-nis dè ’n t-ainm a bh’ aca– chuimhn– [xoin tɛ hɔ tɛ] dhuin’ air a’– Bha sinn ’ bruidhinn air a– air a- ’m muileann bualaidh [ɸ ˠmʊləm ˠpuɑɣɪç]. ‘N e sin ’n t-ainm Gàidhlig a bh’ ac’ a chual’ tusa? -- ‘S e. Muileann bualaidh, muileann bualaidh. ‘S bha cuideigin ’ faighneach[d] siud dhomh ’-roimhe dè ’n t-ainm a bhiodh ac’ air *threshing mill*, agus bha mis’ a’ g[r]àdhainn gur a– Agus ’ sin (a) bha ’m muileann bleith [ˠmʊləm ˠlɛʔ] ann– Cha d’robh [ɑ ʔo] ’-nis– Bha– uill, ’-nis, bha poidhle dhiubh mun cuairt [mɑŋ kʰuəɾst]– Seo fo chionn [fə ɣu:m] fhad an t-saoghail. Bh’ iad air– och!– bha fear anns a h-uile *distric*[t] ’ tha mun cuair[t]– muileann bleith– agus a– Ò, bha– [tɛç] do rudan– si[n] ma [mɑ] [= nan]

cuimhnicea[dh] duin’ air an àm– Ò, ’s e ‘Muileann Dubh a’ Logadair’, ’s e sin a’ port ’ tha m— ‘*Devil’s Mill*’ a th’ ac’ air ann am Beurl’ [ə̃n ə b̃eː-uʷ], ach ann an Gàidhlig– chionn fhad an t-saoghail. ’S thug iad bruidhinn– port-- ’s e port math– uamhasach math ’ bhiodh ai[r] son dannsadh-- ’ son st— Bhiodh iad a’ coimhead [xɔ̃t̪] ’s a bhiodh e– bhiodh– e– bh’ iad dha ch[l]ui[ch] às deaghaidh ‘Calum Crùbach’.

Bha port ann [ɑ̃], ‘Calum Crùbach’, ’s bh’ iad ’ sin a’ c[l]ui[ch] às a dheaghaidh– ‘Muileann Dubh a’ Logadair’, ‘Muileann [-m]Dubh a’ Logadair’. Uill, tha seans gu r— ach gu robh muileann [-m]– gu robh muileann [-n] ann [æ̃u̯]. ’S mar a [m̃ə̃ ə] bh’ e– mar a [m̃ə̃ ə] bh’ e an uair [ud] cha mhòr [n]ach e [ɑ̃ ə] muileann uisg’ a bh’ ac’ uile gu lèir. Agus tha mi ’ dèa[namh] ’-mach– a[gu]s bha poidhle dhiubh - ’ seo– bha muileann ac’ is– uisg’– Bha – bh’ e ’ dèana[mh] ’m muileann (?) ’ bh’ aca ’s am muileann bleith aca. ’S bha muileann sàbhaidh [mul̃əm sɑː-i] ac’ an ceangal [ə̃ kʰɔ̃-ū] ri chèile ’ bha ’ dèanadh a’ bhleith, ’s ’ bha ’ dèanadh a— bha ’m muileann sàbhaidh aca air– air a rith– ris– ri uisge. Dè ’n t-ainm [ɑ̃ñəm] a-nis a bh’ ac’ air a– Uill, ’s e muileann uisge a chual’ mis’. – Ach bha ainm [ɑ̃ñəm] ai[r] choreigin eil’ [ɛ̃-i] ac’ air. Ach chan urr[ainn] nach e sin a bha sa mhùileann luathadh [ɣuʔuy]. Muileann --‘Muileann Dubh a’ Logadair’. Uill, cha ch[r]eid m[i n]ach [e] ’n aon fhear. ’S bha cuimhn’ is - agamas ’ bhith ’ tighinn– [i ṽə̃ l̃s] a’am shuas *Glenora Falls* [gr̃e]– Tha.– Bha - muileann ’ sin fo bhliadhnaichean ’s bliadhnaichean [-m-] agus bha muileann sàbhaidh ac’ air– air a chumai[l] ai[r] falbh ri uisg’ [ū-] agus muileann bleith. Bh’ e gu dìreach ai[r a’] rathad an sin, ai[r a’] rathad sìos dar a t-- ai[r a’] rathad [ə̃ rʰɑ̃-ər]-- ’ dol [t̃ɔ̃] suas gu *Mabou*. Th’ e mil’ gu leth (?) [m̃ə̃ -- kl̃eː]-- mu trì chairsteal [xɔ̃r̃st̪ ʰɑ̃] ’ mhile fon-- Tha a’ rathad [r̃ə̃ːd̪] ai[r] ’ bhith ’ do[l] suas gus a gheobhadh tu cros gu Ceap *Mabou* ai[r a’] rathad sin -- *Glenora Falls* [gr̃e]-- Tha.–

Bha muileann bleith da– bho chionn (?) [ɑ̃ vuk ɑ̃] bliadhnaichean *Glenora Falls* ’s bha mi fhèin tric an sin– [ə̃ viy - ʃin r’u] ’s ’ bleith cruithneach[d]. Bhiodh sinn a’ bualadh [pũɑ̃] cruithneach[d] aig a’ taigh sna bliadhnaichea[n] ’s (a) bhithinn ’ do[l] suas ri each– ri eich ’s *truck wagon*. Bha suas ri– *eighteen* [-çt-] *miles* ann [ɑ̃m], co-dhiù. ’S thigeadh tu suas, dh’fhalbhadh tu, ’s seo mu– chòig uairean sa mhadainn ’s bhiodh tu shuas mu naoi uairean. ’S, dh’fhaodte, da’ ruigeadh tu shuas gum biodh suas ri còig no shianar a’ feitheadh [f̃ẽ-əy]-- ’ feitheadh leats’. [l̃ɑ̃ts] Dh’fheumadh [k’ -] tu feitheadh, cha mhoth’, ann ’s bhiodh– [cha] mhòr beul na h-oidhcheadh [pĩ-ə̃ ñə̃ h̃ə̃-ɪç̃u̯] ann mu faigheadh tu [-n tu]– gu bleith a dhèana[dh] sam bith. Bhiodh i suas ri deich uair no aon uair deug [ə̃n ər t’iək] a dh’ oidhche mu ruigeadh tu dhachaigh agus bhio– lòd mò[r]– bhiodh tu ’ do[l] suas mu– ò, co-dhiù, mu– chòig *measure* [m̃fɑ] deug do chruithneachd agus - ’n ùine a bheireadh iad a’ bleith sin, ’s cha tìgeadh e [a]ch gu trì– trì *dolla[r]*– trì dolaran ’son am bleith sin a dhèanadh uile gu lèir.– Cha robh. Cuimhni[ch] thus’ [ch]o beag ’s a bha ’m muilleir a’ faighinn às a sin. Bha, ’s bha thu ’ faighinn a–

’S e rathad cho math– Cha robh ’ flùr– cha robh e cho geal ris a’ flùr [r̃iʃ ə̃ fl̃uːr] a gheobhadh tu dhachaigh ach bha ’ flùr math, flùr uamhasach math, gu h-àraid [k̃ə̃ h̃æːr̃it] ’son briogaidhean no bonnach [pom̃ə̃x]– bonnach [poñə̃x] a dhèanadh. Agus a– bha thu ’ sin a’ faighinn *bran* [b̃ʌnːd̪] ’s bha thu ’ faighinn flùr a– colta[ch] ris an-dràs[t]– canaidh iad glè mhath, *wheat* [wiːçt̪]. ’S e. Bhiodh– iad ’ dèana[dh] lite ris, agus bha ’ sin a’ flùr ann. Bha trì– tighinn às a’ trì, a– diofa[r] rudan ’ tighinn [t’ʰr̃] às– às a’ chruithneach[d]. Bha– bha thu - ’ tigh[inn] dhachaigh ris, agus a’ lòd. Bha *bran(d)* agus ’s bha ’m muile-- ’ flùr - dorch’ ai[r]son obair lite [l̃ĩk’ ə̃], ’s bha ’ sin a’ – flùr ’son (a) dhèanadh [y’əñəy] aran. Bha. Ò, bha flùr math ac’ [ɑ̃] ’n uair ud. Bha dùil (?) – bha dùil aig’ – an dùil (??) [tu-ɪ ṽə̃ tu ĩk’ ə̃n tu] nach [robh] e cho math ris a’ fhìlùr eil’. Bha flùr eil’ ’ bha cho geal. Bha rudeigin air a chur na mhiosg [ṽɛ̃sk] nach robh si– flùr– anns– tha roinn - chaidh ’n gnothach– th’ e *comical* ’s anns a h-uile sian ’ th’ ann. Ach ò, bhiodh [ṽɑ̃y] an [a]ttache[r] làn. Dh’fheumadh tu ’ dho[l] ’s

uaireannan (a) dh’fhaodte, gu– mura faigheadh tu [m̃ə̃ə̃ f̃oi-ə̃ tu] *job*, bha [ṽɑ̃] daoine gasta mun cuairt, *start* thu ai[r] bruidhinn ri cuideigin dhiubh ’s bha pàirt ’ bhiodh [pʰɑ̃ːr̃s vi] ’ fuireach[d] teann [ʰĩɛ̃ū] is bheireadh iad ort fuireach[d] còmh[la] leoth’ fad na h-oidhch’ [-çː]. Chuireadh iad ’-st[ai]gh (?) na h-eich ’s bhiodh na h-eich air a– [viː-ɑ̃ ʰĩn]. Agus a-nunn sa mhadainn [g̃u r]obh ’n gnothach *ready* [ɑ̃-ɹ̃i] ’s bh’ e (?) dìreach a’ rathad agad air (?) togai[l] rith’ dhachaidh–

Ò, bhitheadh. Seanachas [ʃeñɑ̃xəs]. Tha cuimhn’ agam air fìdhleir math às seo, Ragnall ’Ill-Easpai[g] Cheanadaich [r̃əu l̃ɛspi ç̃natiç] a bh’ air. Ò, bh’ e na fhìdhleir math, ’s e gàbhaidh math air naidheachdan, uamhas do sheann naidheachdan [’ʰç̃æ̃ū ’ñɛ̃-ə̃xkən] math aige. ’S da’ gheobhadh iad [joːy ət] greim air an fhea[r] sin shuas chan fhaigheadh a’ fea[r] sin ai[r] n-ais an oidhche sin, co-dhiù. Ma [= nam] faiceadh iad e mun cuairt bh’ e dìreach, ga bheireadh air *right*, ga g[h]rabadh – *quick* ’s ga toirt leoth’ [l̃æ̃ʔo] còmh[la] [riuth]. Bh’ iad ’ tòiseacha[dh]. Bha taos[g] do naidheachan math aige ’s bh’ e ’ sin ’ toirt leis [ṽɑ̃ ʃin t̃ʃ l̃ɛ̃] an fhìdheal. ’S bh’ e na dhannsair math, math. Ò, bha. Bha ’ fea[r] sin, bh’ e - ’S e dìreach ’ bhith ’g èist– an *trip*, *trip* eireachdail a bh’ aigesan leis. Bha ’ leith’d a dhuine, bh’ e– dall air [t̃ə̃-ũ ɛ̃r] (?) na[ch] robh gu diofa[r] càit’ an tìgeadh e, ghabhadh e– [ɑ̃ː-ũç]. Bh’ e air a h-uile *picnic* [pʰĩk’ə̃ñk] ac’ a’ fìdhleireachd. ’S bha– sin, bh’ e cho math sin air naidheachd, bh’ e colta[ch ri] tè dha na seann naidheachd ’s ’ bhith ’ cuimhneach[adh]– iad fhathast m’a dheidhinn– Bhiodh e– thug cuideigin tarraing– ‘Bha mi ’ togai[l] na mucan ’s bha *pull* [’trouble]’ agam ris na h-uircein [h̃ũrçæ̃p̃] ’s bha mi gan call thall ’s a-bhos agus chreic mi [ʧr̃ɛt’ mi] na mucan ’s *start* mi ai[r] togail chaoraich ’s bha na madaidh [m̃atiç] às deaghaidh [as ʃow̃ə] na h-uain. ’S bha na coin gam marbhadh agus (a) tha mi ’ do[l] ’ sgur dha na caoraich ’s tha mi ’-nis do[l] ’ dh’fheuchainn togail cearcan. Ach dè ma[r] [ʃf̃ẽ m̃ə̃]– dè mar [k’ʰeː m̃ə̃] nì mi na cearcan?’ ’S thuirt a– seannfhear eil’ a bha còmh[la] ris– [skɑ̃ː] dèanadh e gun clòimh ann. Bh’ e [’n] dùil nach robh sian do chus diof– dragh [t̃r̃əy] air na cearcan, is ’s e thuirt e leis, ‘Agus, Iain [ɹ̃-ə̃p̃], càit’ an do dh’fhàg thu an clamhan [ə̃r k’ʰç̃ṽañ]?’ Bha ’n clamhan, feireadh e leis na h-iseinean [h̃iʃɑ̃-ɪn] ’s na cearcan– Cha robh e gu diofar dè ’ bh’ e ’ do[l] ’ dhèanamh, bha rudeigin gha – bha rudeigin ’ do[l] ceàrr air a shon sin. Uill, shin agad man a bha [m̃ən ə̃ ṽɑ̃] Ragnall ’ill-Easpai[g] [r̃ə-u-ɪ ɛ̃sp̃k].

Bha poidhle do naidheachdan uamhas[ach] ait aige– Bhiodh, dìreach. Bha tàilleir, bhiodh– bha e– bh’ e dìreach ’ g ionnsachadh na naidheachdan. Bha. Bha, ’s naidheachd eil’ is dh’fhairich mi e ’g innse: Bha fear ann, Teàrlach Iain Dhòmhnai[l] [’ʰf̃ə̃ux ɪ̃ ʱç̃ː-ɪ̃l] a bh’air, ’s bha fear eil’ càirdeach [k’ɔ̃r̃ʃ̃ə̃x] dha. ’S chaidh e ’-mach *Wes[t]*, ’s e– MacLellan a bh’ ann fhèin. Agus chaidh e ’-mach *Wes[t]* ’s thill e [air] n-ais ’s bha toil aig Teàrlach [’ʰf̃ə̃u-ə̃x] seo na naidheachdan aig [ɑ̃k’ ɹ̃] ’ fhaighinn a-mach. Ciamar [k’ʰm̃ən] (?) – ‘S bha– fear eil’ bha làn dhan ceòl (?) [ṽɑ̃n ç̃ɹ̃ə̃-u], co-dhiù. Bha fear eile dhachaidh (?) [k’ʰɑ̃xi], ‘Uill,’ thuirt esan, ‘*Fred*, bha thu ’-mach *West*.’ ‘Bha.’ ‘S cò dha [s xo ʱɑ̃ː] ’ bha thu ’g obai[r]?’ Dè ’n *job* a bh’ agad an sin?’ ‘Bha mi ’g obair air baile,’ thuirt esan. ‘Uill,’ [w̃ɛtː] thuirt e, ‘ ’N d’ [t̃ ə̃]robh, ’-nis? Dè ’ fea[r] bu mhotha [t’ e ṽə̃ p̃ə̃ ṽoː] ’ bha cumail crodh bainne ’s gu mheud a bh’ aige do chrodh bainne?’ ‘Uill, do chrodh bainne leotha fhèin,’ [la-o h̃eːn] thuirt esan, ‘cfo dhi]ù, ’n fheadhain òg, bha lethcheud mart aige.’ ‘Lethcheud mart!’ thuirt esan. ‘Agus dè bh’ e ’ dèana[dh] ris a’– bhainne uile gu lèir?’ ‘Bha e ’ dèana[dh] càis.’ ‘Agus dè bh’ e ’g useideacha[dh] [k’uːsɔ̃ʃ̃ə̃x]’ son deasgainn?’ [ʃ̃ɛsːk’ũ] ‘Uill,’ thuirt esan, ‘cluas muiceadh [k’uːɑ̃f̃ mũiç̃ ʰə̃y]. ‘Uill, [ʰw̃ɛl] tha seans gu robh rud sa chluais, [xuːɑ̃f] thuirt esan.

Bha uamhas dha naidheachdan neònach [ñɛ̃ūñə̃x] ann mu sin bh’ aig Raghall Ill-Easpai[g] [r̃əu l̃ɛspi]. Shin agad– [pʰɑ̃t̃ə̃ xo h̃oː ɹ̃ĩpi ṽani], chitheadh e ’s mar [b]u tric (?) [ʰt̃ʰr̃r̃] mar sin–[d’ ɛ̃r̃ək] Bha sin dìreach iad. *Startadh* e ’ bruidhinn air ceòl [k’ʰaːũç], ’ sin dar a bhiodh e– rèidh ’ bruidhinn air ceòl [k’ʰau] bha toil leis an fhìdheal agus a’ - tòis’ treis [t̃ʰɔ̃f t̃ʰr̃r̃] a’ fìdhleireachd ’s bha– Ò, thigeadh, thigeadh. Thigea[dh]– [str̃m̃ək ər əñ ɑ̃ːlɑ̃] na

dannsair'n math 's bha na dannsair'n math. Bha iad pailt an uair ud. 'S ann a-nall às *Scot(a)lan[d]* a thàinig iad-- 'S an fheadhain a dh'ionnsaich [ə ʝi:siç] an dannsa dhaibh '-bhos [ʝɑ vɔs] an seo bha sgoil-dhannsaichean [gã-üsʲəŋ] aca thall an sin. Bha - mo - mo shinn-sheannhair ['hĩ:'henãvər], bha i-- 's ann a-nall à '-siud a thàinig i agus bha 'sin port, chual' tu e tric, 'Beinn [tʰriç pɪj] a' Tulach Gorm', ach a-- thàinig is' is bha fìdhleir 'sin, Mac a' Phearsain a bh' ann, 's bha i ' cluinneireach[d] [*sic, in error?*] cho math 's a bh' e gu [kɔ] fìdhleireachd. Agus thuirt is', 'Tha mi ' cluinneireach[d] [*sic, in error?*] g' eil thusa nad fìdhleir uamhasach math. ' 'Uill, ' thuirt e, 'Cha ch[r]eid mi-- uill, tha sin-- ' th' iad a' g[r]àdh. Chan ann [ɛ'n ɛm] g' ei[l] mi math.' 'Uill, ' thuirt ise, ' 'N cluich thu [ɹkʰwɪj u] 'Tulach Gorm? ' 'Cluichidh. Thuirt [kʰwɪ-ɪç hufʃ] i, 'Bheil fhios agad gu [ʔ] (?) *twenty-one-- turns* air a' Tulach Gorm? Tha sin a' cunntais [kʰɹndɪʃ] na *variations*.' 'Tha sin ceart [kʰast], ' thuirt es'n-- [kə ʃɑ] sin air. 'S an cluich thus' iad uil'? ' 'Cluichidh [kʰwɪ-ɪ] mis ' uile [ulʔə] iad uil', ' thuirt esan. 'S bha is' a' fàs sean an uair sin. Chan eil fhios [ən əl 'is] 'am dè cho sean, ach bha i ' fàs [sean], bho 's e seann bhoireannach [ʔ bh' innte] an uair sin. 'S thuirt i ris, 'Ma chluicheas tus [mə xuj-əs tus] 'A' Tulach Gorm' [ə tʰu:x kɔɹɔm] dhomhsa sa h-uile *turn* nì mise a h-uile *step* [stɔç:p] a th' air. ' 'Uill, feuchaidh [fi-ɑxə] mise sin, ' thuirt es'. Is dh'èirich is', 's bh' [i] ' fàs sean, 's rug i air --cùl *chair*, 's *start* esan air fìdhleireachd 's chluich e h-uile *turn* 's gu --rinn ise h-uile *step* a bh' air ' Tulach Gorm. 'S thuirt is, 'Eireachdail! Cha do chual' mi '-riamh do leith[id] thall [tə le-ç hɑ-uw] mun do dh'fhalbh e às an dùthaich a (?) dh'fhalbh mi. Agus cha do chual' mi '-riamh [gu] bheil do leith'd a [lex kə] --'-bhos ' seo bhon do thàn' mi cros an seo. Cha dhèanadh iad sin an-diugh. 'S cha robh ' fea[r] sin ach *twenty-one*. Cha robh e ach-- *twenty-one* dar a chaochail e.

'S bha-- bha sin ag innse dè cho math 's a bha 'n dithist dhiubh [ʔdʝiʔɪʃ ju]. Bha esa[n] cho math gu [ʝɔ] fìdhleireach[d] [fi:təɹəx] 's bh' e 'g innse cho math 's a bha ise gu [ʝɔ] danns'. Ach 's ann thall sa t-seann dùthaich [sə ʃʰãũn du-ɪç] a dh'ionnsaich i an dannsa, agus [th]a 'n dannsadh ac' gus a' latha [wɔ:] an-diugh. 'S ann a-nall às a sin a thàinig [e]. Ò, chan eil, chan eil, chan eil, chan eil, chan eil. Dh'fhaodte gur - ma dh'fhaodt' a - seann fhear a bha ' seo, 's bh' e fhèin glè mhath gu [kɔ] dannsa. Thuirt mi--' tarraing air dannsairean 's (a) chanadh e-- 'Tha ' fea[r] seo math gu dannsadh, thà. 'S a' fea[r] seo math gu dannsadh, thà. Tha cas'n math aig an duine bhoich[d], cas'n math dannsadh air. [Cha]n [eil] fhios 'am air an ceòl [er ɑŋ kʰɑ:uw] nach eil *stepannan* aig.' Bha ' fea[r] seo ' faicinn nach robh na *stepannan* aige ceart. Thuirt e, 'Tha cas'n an dannsair air ach-- chan eil-- dh'fhaithngheadh tu [ɹɑnæ-æ tu]--' Tha, dìreach. Tha, dìreach, tha. Tha ' ceòl uamhasach. Tha fìdhleir no dhà thall an sin ' th' ac' gàbhaidh. 'S e, ò, tha e ' dol (?). Shin aghad an duine, *Maguire*. Gabh thusa mo lethsg[e]ul] --

END]